

Projects da promoziun en il rom dal program chantunal d'integraziun (PCI) dal Grischun

I. Curs da lingua

Directivas per inoltrar dumondas

---

1. Situaziun da partenza

Sa basond sin l'art. 55 da la lescha federala davart las personas estras (LEst; CS 142.20) paja la confederaziun contribuziuns per l'integraziun da personas estras en il sector da la promoziun specifica da l'integraziun, sch'il chantun e las vischnancas sa participeschan en moda adequata. En il rom da la realisaziun dal program chantunal d'integraziun (PCI) Grischun

(<https://www.gr.ch/RM/temas/Integraziun/integraziungr/politica/integraziun/pci/Seiten/default.aspx>) pon vegnir sustegnidas finanziailmain mesiras da promoziun en il sector da l'acquisiziun da la lingua, las qualas promovan la communicaziun e la chapientscha en il mintgadi tranter la populaziun indigena ed estra.

2. Finamira

Cun promover las cumpetenzas linguisticas duai l'independenza communicativa da las personas estras vegnir meglierada, per ch'ellas possian dumagnar il mintgadi. Uschia duai vegnir facilità il contact cun las instituziuns e cun las autoritads sco er cun la scola ed en la professiun.

Ils projects che vegnan sustegnids duain porscher in access facil per emprender la lingua locala e na dastgan betg concurrerenzar purschidas existentas. Els duain promover la communicaziun e la chapientscha en il mintgadi e sa drizzar tenor ils basegns, tenor la situaziun da viver e tenor las premissas d'emprender da las personas en mira. Ultra da promover las abilitads linguisticas e communicativas duai vegnir augmentada la confidenza en sasez cun duvrar la nova lingua sco er rinforzà il transfer en il mintgadi.

3. Gruppa en mira

Il sustegn chantunal sa drizza exclusivamain a projects per personas estras che han premdi ina dimora legala e durabla e las vul dar las medemas schanzas sco a personas indigenas per l'access a resursas socialas ed economicas da noss chantun. En spezial èn quai:

- personas estras senza experientschas da furmaziun e d'emprender

- dunnas estras ed umens esters cun e senza activitad da gudogn
- persunas immigradas en connex cun la reuniun da la famiglia: conjugalas, giuvenils da 16 fin 20 onns e persunas giuvnas creschidas
- persunas novarrivadas

4. Purschidas subvenziunablas

- Curs d'alfabetisaziun / curs da leger e da scriver
- Curs da partenza e da motivaziun per emprender la lingua locala (curs da lingua per mammas e per lur uffants, curs per geniturs da lingua estra en scola e.u.v.)
- Curs da lingua dals stgalims facils A1, A2 e B1 tenor la NEC¹ che sa refereschan a la pratica ed al mintgadi
- Curs da lingua che sa refereschan a la branscha resp. curs per lavurantas e per lavurants da lingua estra che sa refereschan a la professiun, en collavuraziun cun la patruna u cun il patrun
- Curs da comunicaziun e purschidas per promover l'applicaziun da la lingua en il mintgadi
- Curs da lingua accumpagnads d'ina tgira d'uffants
- Projects che vegnan realisads sin plaun surregional cun il sustegn e cun l'integraziun da las vischnancas pertutgadas u da las patrunas e dals patruns
- I n'exista nagin dretg da survegnir in sustegn finanziel dal chantun (art. 27 al. 1 OtLitLEA²).

5. Criteris da sustegn decisivs

Ultra dals criteris chantunals da promoziun ch'èn enumerads sut www.integration.gr.ch èn decisivs ils suandants secturs per giuditgar la dumonda:

- clera finamira dals curs e cleras indicaziuns davart la gruppa en mira appellada (persunas che n'èn betg disadas d'emprender, persunas ch'èn disadas d'emprender, dunnas, persunas cun activitad da gudogn e.u.v.)
- metodica e proceder per cuntanscher la gruppa en mira
- orientaziun als basegns dal mintgadi ed applicaziun en la pratica da quai ch'ins ha emprendì
- colliaziun cun autras purschidas da curs da lingua da la regiun

---

¹ Norma europeica communabla

² Ordinaziun tar la lescha introductiva tar la legislaziun davart las persunas estras e davart ils fatgs d'asil, DG 618.110

6. Projects betg sustegnids

Il post spezialisà per l'integraziun na paja da princip naginas contribuziuns:

- sustegn da personas singulas (finanziaziun dal subject)
- a projects senza connex cumprovabel cun il chantun
- a mesiras che tutgan tar il champ da cumpetenzza da las structuras regularas

7. Pretensiuns da qualidad

La responsabladad per la qualidad da la purschida e per la qualificaziun da las personas d'instrucziun han ils purtaders. Per survegnir in sustegn finanziel ston esser ademplitas en mintga cas las suandantas premissas:

L'instituziun purtadra posseda

- ina structura organisatorica cun ina direcziun pedagogica per dumondas professiunalas e didacticass.
- enconuschientschas cumprovadas ed experientscha en l'intermediaziun ed en la promoziun da la lingua per personas creschidas che acquistan ina segunda lingua, da preferenza cun in certificat correspondent.
- cumpetenzas transculturalas cumprovadas ed experientscha en il sector da migraziun e d'integraziun.

Las personas d'instrucziun han:

- experientscha d'instrucziun cumprovada
- in diplom da la federaziun svizra per la furmaziun da creschids (FSFC) cun ina scolaziun supplementara en TsL³ u cun cumpetenzas professiunalas cumparegliablas (p. ex. certificat "manadra u manader da curs da lingua en il sector d'integraziun – fide"

Las purschidas:

- sa drizzan da princip tenor la norma europeica communabla (NEC) – cun excepziun dals curs da partenza e da motivaziun e da las purschidas d'alfabetisaziun.
- permettian gruppas d'emprender omogenas grazia a la procedura da classificaziun.
- dovran meds d'instrucziun cumprovads, integreschan controllas d'emprender e fan regularmain discurs da feedback davart l'emprender.
- intermediesschan – ultra da las cumpetenzas linguisticas – er infurmaziuns utilas per dumagnar il mintgadi.
- vegnan frequentadas d'almain 8 personas (en cas da curs da lingua) resp. 6 personas (en cas da purschidas d'alfabetisaziun).
- vegnan offeridas en localitads adattadas e disponan da l'infrastructura da curs usitada.

---

³ Tudestg sco segunda lingua. Il medem vala analogamain per rumantsch e per talian sco segunda lingua.

8. Modalitads da sustegn

- Da princip survegnan las purschidas da curs da lingua in sustegn da la confederaziun e dal chantun da maximalmain 70%.
- Da las participantas e dals participants ston vegnir incassadas contribuziuns en la dimensiun da 7.50.– francs per lecziun.
- La contribuziun chantunala da sustegn per ina tgira d'uffants tar ina purschida da curs da lingua importa maximalmain 30.– francs per lecziun.
- Ils custs d'infrastructura pon vegnir surpigliads mo parzialmain e vegnan mess a quint cun 5.– francs per lecziun.
- La furma giuridica dal purtader sto esser transparenta. Projects ston vegnir inoltrads d'uniuns u d'autras corporaziuns (p.ex. instituziuns publicas, firmas u organisaziuns privatas). Dumondas da persunas privatas vegnan tractadas mo en cas excepziunals.
- Il purtader s'oblighescha d'annunziar immediatamain al post spezialisà per l'integraziun dal Grischun midadas fundamentalas dal project (p.ex. midadas areguard las finamiras, las activitads, la gruppa en mira, l'urari, il preventiv, las datas ed ils lieus da realisaziun e.u.v.).
- Entaifer 2 mais suenter la terminaziun dal project è il purtader obligà da rediger in rapport final e da far in quint final cun indicaziuns detagliadas davart ils custs effectivs.